

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1913 Η Ναυμαχία της Λήμνου.

1941 Τα ελληνικά αντιτορπιλικά «Βασίλισσα Όλγα», «Βασιλεύς Γεώργιος», «Σπέτσες», «Ψαρά» και «Κουντουριώτης» περνούν από το στενό του Οτράντο, που ελέγχεται από τον ιταλικό στόλο, και βομβαρδίζουν τις ιταλικές θέσεις στον κόλπο του Αυλώνα.

1950 Στην Ελλάδα, αποκαλύπτεται σκάνδαλο μεταφοράς καυσίμων, που εμπλέκει στελέχη του Λαϊκού Κόμματος.

1968 Ο Αλεξάντερ Ντούμπσεκ διαδέχεται τον Αντονίν Νοβότιν στην προεδρία του Κομμουνιστικού Κόμματος Τσεχοσλοβακίας.

1972 Ο Βασίλειος Λυμπέρης πυρπολεί την οικία της εν διαστάσει συζύγου του, προκαλώντας τον θάνατον αυτής, της μητέρας της και των δύο παιδιών του ηλικίας δυόμισι και ενός έτους. Θα καταδικασθεί σε θάνατο και θα εκτελεσθεί.

2011 Ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Αντώνης Σαμαράς, με επιστολή του προς τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, χαρακτηρίζει την έκδοση ευρωομολόγου ως τη μόνη διέξοδο από την κρίση χρέους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1855 Κινγκ Χαμπ Ζιλέτ, αμερικανός εφευρέτης του ξυραφιού με λεπίδα ασφαλείας και ιδρυτής της βιομηχανίας ξυριστικών ειδών «Gillette».

1867 Δημήτριος Γούναρης, Έλληνας πολιτικός, που διετέλεσε και πρωθυπουργός, ένας από τους 6 που εκτελέστηκαν ως πρωταίτιοι της μικρασιατικής καταστροφής.

1932 Ουμπέρτο Έκο, ιταλός συγγραφέας και πανεπιστημιακός

ΘΑΝΑΤΟΙ

1939 Αμέλια Έρχαρτ, αμερικανίδα πιλότος, η πρώτη γυναίκα που διέσχισε μόνη της τον Ατλαντικό.

1979 Τσαρλς Μίνγκους, αμερικανός σολίστας του μπάσου, από τους κορυφαίους τζαζίστες όλων των εποχών.

2014 Εουσέμπιο (ντα Σίλβα Φερέιρα), ποδοσφαιριστής από τη Μοζαμβίκη, που με τη φανέλα της Μπενφίκα και της Εθνικής Πορτογαλίας έγραψε χρυσές σελίδες στην ιστορία του αθλήματος.

Η θρυλική ναυμαχία της Λήμνου

Την περίοδο που ο ελληνικός στρατός, κατά τη διάρκεια του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου, προήλυνε στο μέτωπο της Μακεδονίας και της Ηπείρου, ο ελληνικός στόλος κυριαρχούσε στη θάλασσα του Αιγαίου. Τα ελληνικά πολεμικά πλοία με επικεφαλής το θωρακισμένο καταδρομικό «Αβέρωφ», ένα υπερόπλο της εποχής, απέκλεισαν τον τουρκικό στόλο στα Δαρδανέλια και κατέστησαν αδύνατη τη μεταφορά οθωμανικών δυνάμεων από το ασιατικό στο ευρωπαϊκό έδαφος, μέσω θαλάσσης. Παράλληλα, το ένα μετά το άλλο απελευθερώθηκαν τα νησιά του Αιγαίου, εκτός από τα Δωδεκάνησα που βρίσκονταν υπό ιταλική κατοχή. Ο τουρκικός στόλος εξήλθε των Στενών των Δαρδανελίων και αναμετρήθηκε με τον ελληνικό στις 3 Δεκεμβρίου 1912 στην περίφημη ναυμαχία της Έλλης. Ηττήθηκε ωστόσο και αναγκάστηκε να καταφύγει εκ νέου στα Στενά. Τον επόμενο μήνα τα τουρκικά πλοία δεν έμειναν ανενεργά, αλλά παρενοχλούσαν τα περιπολούντα στην περιοχή, ελληνικά αντιτορπιλικά. Τη νύχτα της 1ης προς 2ας Ιανουαρίου 1913 το τουρκικό καταδρομικό «Χαμπδιέ» προσέβαλε αιφνιδιαστικά το εύδρομο «Μακεδονία» στο λιμάνι της Σύρου. Το τουρκικό καταδρομικό «Χαμπδιέ» προσπάθησε ανεπιτυχώς να παρασύρει τον ελληνικό στόλο μακριά από τη Λήμνο. Το τουρκικό πολεμικό είχε διαφύγει της προσοχής των Ελλήνων κατά την έξοδό του από τα Στενά. Σκοπός του ήταν να παρασύρει τον ελλη-

νικό στόλο που ελλιμενιζόταν στη Λήμνο σε ένα «κυνηγτό». Έτσι, ο τουρκικός στόλος ανενόχλητος θα επιχειρούσε την ανακατάληψη των νησιών του Αιγαίου. Ο αρχηγός του ελληνικού στόλου όμως, ο ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης, δεν έπεσε στην παγίδα των Τούρκων. Αρνήθηκε μάλιστα να εκτελέσει την εντολή της κυβέρνησης για καταδίωξη του «Χαμπδιέ».

Το πρωί της 5ης Ιανουαρίου, θεωρώντας ότι τα περισσότερα ελληνικά πλοία καταδίωκαν το «Χαμπδιέ», ο τουρκικός στόλος εξήλθε των Στενών με κατεύθυνση τη Λήμνο. Τον αποτελούσαν το καταδρομικό «Μειζηπιέ», τα θωρηκτά «Χαϊρεδίν Βαρβαρόσα», «Τουργούτ Ρέις», «Μεσουδιέ» και πέντε αντιτορπιλικά. Το ελληνικό ανιχνευτικό «Λέων» ενημέρωσε τον Κουντουριώτη για τις κινήσεις του οθωμανικού στόλου. Ο ελληνικός στόλος με το «Αβέρωφ», τα θωρηκτά «Υδρα», «Σπέτσες», «Ψαρά» και επτά αντιτορπιλικά, απέπλευσε από το λιμάνι του Μούδρου προς συνάντηση του εχθρού. Οι δύο αντίπαλοι απέκτησαν οπτική επαφή στις 10.20. Αμέσως έκαναν μια σειρά ελιγμών προκειμένου να αποκτήσουν πλεονεκτικότερες θέσεις. Στις 11.35 ο τουρκικός στόλος, άνοιξε πυρ, με κύριο στόχο το «Αβέρωφ». Τα τουρκικά πυρά ήταν άστοχα. Τα ελληνικά πλοία άνοιξαν πυρ λίγα λεπτά μετά. Πολύ γρήγορα το «Μειζηπιέ» και τα τουρκικά αντιτορπιλικά εγκατέλειψαν τη ναυμαχία και κατευθύνθηκαν στα Στενά. Εν τω μεταξύ, ένα εκρηκτικό βλήμα από το

«Υδρα» ή το «Ψαρά» κατέστρεψε το κεντρικό πυροβολείο του «Μεσουδιέ». Η φωτιά που εκδηλώθηκε ανάγκασε το τουρκικό θωρηκτό να εγκαταλείψει και αυτό με τη σειρά του τη ναυμαχία.

Το «Βαρβαρόσα» τέθηκε στο στόχαστρο των πυροβόλων του «Αβέρωφ» και υπέστη σοβαρές ζημιές. Μια οβίδα μάλιστα του ελληνικού καταδρομικού έκοψε τον κεντρικό ιστό που ήταν ανηρητημένη σημαία του Βαρβαρόσα, καταρρακώνοντας το πητικό του πληρώματος. Σύντομα και αυτό το τουρκικό πλοίο ανέκρουσε πρύμναν για τα Στενά. Στη συνέχεια το «Αβέρωφ» έπληξε και το «Τουργούτ Ρέις». Επανεμφανίστηκε όμως το «λαβωμένο» «Μεσουδιέ» και άρχισε να βάλλει κατά του ελληνικού καταδρομικού. Μια οβίδα 28 mm έπληξε το θεραπευτήριο του «Αβέρωφ» προκαλώντας μικρής έκτασης πυρκαγιά. Τελικά, οι δύο αντίπαλοι έπαυσαν πυρ όταν τα τουρκικά πλοία τέθηκαν στην ασφάλεια των επάκτιων πυροβολείων των Στενών. Η ναυμαχία κατέδειξε τόσο την αποτελεσματικότητα των πυρών του ελληνικού στόλου όσο και την ανωτερότητα του «Αβέρωφ» έναντι των αντίστοιχων τουρκικών πλοίων. Η διορατικότητα του Κουντουριώτη, το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και η τόλμη των Ελλήνων ναυτών αποτέλεσαν τα εκέγγυα για την ελληνική κυριαρχία στο Αιγαίο.

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Πέρα απ' τη συμπάθεια

Περισεύουν αυτές τις μέρες τα «ανάθεμα τον πόλεμο» από καλοπροαίρετους φιλόδημους, που - ειδικά με το χιονιά - βλέπουν τη ζωή των προσφύγων να γίνεται αβάσταχτη. Την ίδια ώρα, όμως, υπάρχουν κι αυτοί που μετράνε αλλιώς τα πράγματα. Διαβάζουμε σε ανάλυση στους «Financial Times»:

«Κοιτάζοντας μέσα από έναν «οικονομικό φακό», η μαζική εισροή ανθρώπων από τη Συρία και αλλού - πολλοί από τους οποίους έχουν προσόντα και δεξιότητες

- φαίνεται πως προσφέρει μια μακροπρόθεσμη τόνωση στις οικονομικές δυνατότητες μιας χώρας όπως η Γερμανία, της οποίας ο πληθυσμός που είναι σε ηλικία κατάλληλη για εργασία σε άλλη περίπτωση θα συρρικνωνόταν». Δηλαδή, κέρδη στον ορίζοντα. Και σωστά απ' τη σκοπιά τους τα μετράνε έτσι, καθώς μαζική εισροή εργατικών χεριών και μάλιστα υψηλής ειδίκευσης σημαίνει μεγαλύτερες ευκαιρίες εκμετάλλευσης. Το πρόβλημα το έχουν όσοι ακόμα και τώρα δεν βλέπουν

στον πόλεμο την αιτία, την όξυνση των αντιθέσεων ανάμεσα σε καπιταλιστικά κράτη για το μπάραζ των αγορών, των εδαφών, τον έλεγχο πλουτοπαραγωγικών πηγών. Αυτή είναι η βαθύτερη αιτία της προσφυγιάς, που αξιοποιείται κατάλληλα για λογαριασμό των κερδών του κεφαλαίου. Καλή η συμπάθεια για τους πρόσφυγες, ακόμα καλύτερη η πάλη για την εξάλειψη των αιτιών της προσφυγιάς. Κι αυτό δεν είναι μια ευχή των ημερών.